

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

Eva Vrchotová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Spotřebitelské úvěry bankovních a nebankovních poskytovatelů
v České republice
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Eva Vrchotová**
Osobní číslo: **E21575**
Studijní program: **B0412A050011 Finance**
Téma práce: **Spotřebitelské úvěry bankovních a nebankovních poskytovatelů v České republice**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je porovnat podmínky poskytování spotřebitelských úvěrů v nabídce vybraných bank a nebankovních institucí v České republice. Pro porovnání je využita případová studie. Součástí práce je i vyhodnocení stavu a vývoje na trhu spotřebitelských úvěrů v České republice a formulace případných doporučení.

Osnova:

- Charakteristika spotřebitelských úvěrů.
- Spotřebitelské úvěry vybraných bankovních institucí.
- Spotřebitelské úvěry vybraných nebankovních institucí.
- Komparace zjištěných výsledků.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **–**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ČERNOHORSKÝ, Jan. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-2215-8.
REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy: učebnice s programem na generování cvičných testů*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5871-8.
REVENDA, Zbyněk, Martin MANDEL, Jan KODERA, Petr MUSÍLEK a Petr DVOŘÁK. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Sedmé přepracované vydání. Jesenice: Ekopress, 2023. ISBN 978-80-87865-84-2.
SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. *Osobní finance: řízení financí pro každého*. 4. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3123-5.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Pavla Klepková Vodová, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2024**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Černohorský, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2023

Prohlašuji:

Práci s názvem Spotřebitelské úvěry bankovních a nebankovních poskytovatelů v České republice jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 23. 04. 2024

Eva Vrchatová v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Pavle Klepkové Vodové, PhD. za odborné vedení, vstřícnost, všestrannou pomoc a rady při zpracování této práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za veškerou podporu po celou dobu studia.

ANOTACE

Cílem této bakalářské práce je porovnat podmínky poskytování spotřebitelských úvěrů v nabídce vybraných bank a nebankovních institucí v České republice. V práci jsou charakterizovány spotřebitelské úvěry včetně vymezení jejich druhů a blíže popsány bankovní a nebankovní poskytovatelé. Za pomoci webových kalkulaček úvěru jsou jednotliví poskytovatelé navzájem porovnání na základě výhodnosti úvěru, konkrétně na základě výše úrokové sazby a celkové ceny úvěru. Následně je vyhodnocen nejlepší poskytovatel, kterým se jednoznačně stala bankovní společnost Moneta Money Bank, naopak nejhorším poskytovatelem se zdá být nebankovní společnost s názvem Razdva půjčka.

KLÍČOVÁ SLOVA

spotřebitelský úvěr, úroková sazba, bankovní poskytovatelé, nebankovní poskytovatelé

TITLE

Consumer loans from bank and non-bank providers in the Czech Republic

ANNOTATION

The aim of this bachelor's thesis is to compare the conditions of providing consumer loans in the offer of selected banks and non-banking institutions in the Czech Republic. The thesis characterizes consumer loans, including the definition of their types, and describes in more detail banking and non-banking providers. With the help of web loan calculators, individual providers are compared with each other based on the advantage of the loan, specifically based on the interest rate and the total cost of the loan. Subsequently, the best provider is evaluated, which has unequivocally become the banking company Moneta Money Bank, on the contrary, the worst provider seems to be a non-banking company named RazDva půjčka.

KEYWORDS

consumer loan, interest rate, bank providers, non-bank providers

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK.....	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD.....	12
1. Charakteristika spotřebitelských úvěrů.....	14
1.1 Právní úprava spotřebitelských úvěrů.....	14
1.2 Členění spotřebitelských úvěrů.....	14
1.2.1 Druhy spotřebitelských úvěrů na nebytové účely.....	15
1.3 Úročení spotřebitelských úvěrů	16
1.4 Roční procentní sazba nákladů	17
1.5 Poskytovatelé spotřebitelských úvěrů.....	18
1.5.1 Bankovní poskytovatelé.....	19
1.5.2 Nebankovní poskytovatelé.....	20
1.6 Proces poskytování úvěru	22
1.6.1 Úvodní kontakt	22
1.6.2 Žádost o úvěr	23
1.6.3 Posouzení úvěruschopnosti.....	23
1.6.4 Uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru.....	24
1.6.5 Uvolnění čerpání úvěru.....	24
1.7 Splácení úvěru.....	24
2. Spotřebitelské úvěry vybraných bankovních institucí	26
2.1 Komerční banka.....	26
2.2 Česká spořitelna.....	27
2.3 Moneta Money Bank	28
2.4 Air Bank.....	29
2.5 mBank.....	30
3. Spotřebitelské úvěry vybraných nebankovních institucí	32
3.1 Zonky finance	32
3.2 Provident.....	33
3.3 Home Credit.....	34

3.4	Razdva půjčka.....	35
3.5	Essox.....	36
4.	Komparace zjištěných výsledků	38
4.1	Komparace úvěrů od bankovních poskytovatelů.....	38
4.2	Komparace úvěrů od nebankovních poskytovatelů	40
4.3	Celková komparace nabízených úvěrů	42
	POUŽITÁ LITERATURA	49

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Úrokové sazby úvěrů poskytnutých bankami v letech 2010-2023	17
Obrázek 2: Korunové úvěry poskytnuté bankami rezidentům v ČR v letech 2010-2023	20
Obrázek 3: Poskytnuté spotřebitelské úvěry členy ČLFA v letech 2010-2022 v mil. Kč	21
Obrázek 4: Spotřebitelské financování ČLFA v roce 2022 podle produktu	22
Obrázek 5: Celková zaplacená částka krátkodobého úvěru u bankovních poskytovatelů	39
Obrázek 6: Celková zaplacená částka střednědobého úvěru u bankovních poskytovatelů	39
Obrázek 7: Úrokové sazby u spotřebitelských úvěrů bankovních poskytovatelů	40
Obrázek 8: Celková zaplacená částka krátkodobého úvěru u nebankovních poskytovatelů	41
Obrázek 9: Celková zaplacená částka střednědobého úvěru u nebankovních poskytovatelů ..	41
Obrázek 10: Úrokové sazby u spotřebitelských úvěrů nebankovních poskytovatelů	42
Obrázek 11: Celkové srovnání úrokových sazeb	43
Obrázek 12: Celkové srovnání krátkodobých úvěrů	43
Obrázek 13: Celkové srovnání střednědobých úvěrů	44
Tabulka 1: Krátkodobý úvěr u Komerční banky	26
Tabulka 2: Střednědobý úvěr u Komerční banky	27
Tabulka 3: Krátkodobý úvěr u České spořitelny	27
Tabulka 4: Střednědobý úvěr u České spořitelny	28
Tabulka 5: Krátkodobý úvěr od Moneta Money Bank	29
Tabulka 6: Střednědobý úvěr od Moneta Money Bank	29
Tabulka 7: Krátkodobý úvěr od AirBank	30
Tabulka 8: Střednědobý úvěr od AirBank	30
Tabulka 9: Krátkodobý úvěr u mBank	31
Tabulka 10: Střednědobý úvěr u mBank	31
Tabulka 11: Krátkodobý úvěr u Zonky finance	32
Tabulka 12: Střednědobý úvěr u Zonky finance	33
Tabulka 13: Krátkodobý úvěr u Provident	34
Tabulka 14: Střednědobý úvěr u Provident	34
Tabulka 15: Krátkodobý úvěr u Home Credit	35
Tabulka 16: Střednědobý úvěr u Home Credit	35
Tabulka 17: Krátkodobý úvěr u Razdva půjčka	36
Tabulka 18: Střednědobý úvěr u Razdva půjčka	36
Tabulka 19: Krátkodobý úvěr u Essox	37
Tabulka 20: Střednědobý úvěr u Essox	37

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČNB	Česká národní banka
RPSN	roční procentní sazba nákladů
p. a.	per annum
Kč	Koruna česká
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
PRIBOR	Pražská mezibankovní nabídková sazba
ČR	Česká republika
FÚ	Finanční úřad
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení

ÚVOD

Úvěry tvoří významný nástroj finančního trhu již řadu let a zaznamenávají neustále rostoucí zájem. Umožňují spotřebitelům financovat nákupy či investice, které by bez možnosti poskytnutí úvěru byly zcela nedosažitelné. Existuje několik druhů úvěrů. Nejznámějším typem jsou především hypoteční úvěry, které obvykle slouží k financování nemovitostí. Velkou a významnou část úvěrů tvoří také spotřebitelské úvěry, které slouží především na financování menších nákupů.

U některých lidí může slovo úvěr vyvolávat negativní myšlenky. Ve většině případů se bohužel jedná o nízkou informovanost a vzdělanost v této problematice. Přitom se jedná o velice užitečný nástroj, pokud spotřebitel ví, jak s ním zacházet. Na druhou stranu existují také lidé, kteří se díky své neznalosti v tématu úvěrů zadlužují o dost více, než by bylo nutné. Příčinou těchto problémů je velice nízká finanční gramotnost v České republice.

Dokázat si správně vybrat poskytovatele, je u úvěru klíčové. Existuje velké množství poskytovatelů ať už bankovních či nebankovních. Je třeba u každého poskytovatele porovnat jednotlivé parametry úvěru a na základě těchto hodnot vybrat toho nejlepšího poskytovatele. Pro spoustu lidí může právě toto vyhodnocení být náročné a nepřehledné. Z tohoto důvodu jsem si vybrala toto téma, abych snadněji zprostředkovala důležité informace ohledně spotřebitelských úvěrů

Cílem této práce je porovnat podmínky poskytování spotřebitelských úvěrů v nabídce vybraných bank a nebankovních institucí v České republice. Tím tato práce poskytne ucelený přehled o trhu spotřebitelských úvěrů v České republice a přispěje tak k lepšímu porozumění tomuto tématu.

K dosažení tohoto cíle je potřeba splnit následující dílčí cíle:

- obecně charakterizovat spotřebitelské úvěry,
- poukázat na právní úpravu včetně dohledu a regulace od České národní banky,
- představit jednotlivé druhy spotřebitelských úvěrů,
- vysvětlit důležité pojmy jako je úroková sazba a roční procentní sazba nákladů,
- srovnat nabídku úvěrů vybraných bankovních institucí,
- srovnat úvěry od nebankovních institucí,

- porovnat zjištěné výsledky v rámci bank či nebankovních poskytovatelů,
- porovnat celkově výhodnost bankovních i nebankovních spotřebitelských úvěrů.

1. Charakteristika spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelským úvěrem se rozumí úvěr či obdobná finanční služba, kterou poskytují banky a jiné nebankovní instituce, pro spotřebitele. Spotřebitelem zde rozumíme fyzickou osobu, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti. Tento typ úvěru se nejčastěji poskytuje na nákup spotřebního zboží či k zaplacení určitého druhu služeb. „Spotřebitelské úvěry jsou nejčastěji poskytovány buď ve formě hotovosti, šeku, případně otevřením kontokorentního účtu klientovi.“ (Rejnuš, 2016) Zpravidla se zde vyskytují vysoké úrokové sazby zapříčiněné rizikem, které zde banka podstupuje z důvodu absence ručení.

1.1 Právní úprava spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelský úvěr upravuje zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru, který ho definuje následovně: „*Spotřebitelským úvěrem je odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebiteli.*“ (Zákon č. 257/2016 Sb.)

Obecně tento zákon upravuje práva a povinnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů. Dále také určuje výpočet roční procentní sazby nákladů (RPSN), stanovuje, kdo je oprávněnou osobou pro poskytování či zprostředkování, určuje povinnosti těchto osob a také stanovuje dohled, který vykonává Česká národní banka.

V zákoně o spotřebitelském úvěru můžeme také nalézt formální náležitosti smlouvy o spotřebitelském úvěru, které jsou více řešené v kapitole 1.5.4, informační povinnost věřitele, přečerpání úvěru, předčasné splacení a také případné odstoupení od smlouvy.

1.2 Členění spotřebitelských úvěrů

Podle Málka a spol. (2010) se rozlišují spotřebitelské úvěry na

- přímé a nepřímé,
- krátkodobé a dlouhodobé,
- účelové a neúčelové,
- zajištěné a nezajištěné.

V případě přímých úvěrů se poskytují přímo bankami. Úvěry nepřímé jsou poskytovány prostřednictvím společností, které poskytují statky a služby, na něž se úvěr poskytuje.

Rozdělení na krátkodobé a dlouhodobé se rozlišuje dle doby splatnosti úvěru. Krátkodobé spotřebitelské úvěry mají splatnost zpravidla do jednoho roku, dlouhodobé pak 1 rok a více.

Účelové úvěry slouží k nákupu konkrétního zboží a služeb. Oproti tomu neúčelové nemají předem stanovený účel použití.

U zajištěných úvěrů je specifikem právě zajištění, které dává bance, v případě neschopnosti klienta splácet, možnost uspokojit svou pohledávku. Může se jednat o ručení jinou osobou nebo v případě hypotečních úvěrů o zajištění nemovitostí.

Dle jiného členění se spotřebitelské úvěry dají rozlišit také podle účelu na spotřebitelské úvěry na bydlení a spotřebitelské úvěry na nebytové účely. Z názvu již plyne, že spotřebitelské úvěry na bydlení mají předem stanovený účel, který se následně dokládá potřebnými dokumenty. Zajišťují se zástavním právem k nemovitosti. Do této skupiny se řadí především hypoteční úvěry a úvěry ze stavebního spoření.

Mezi spotřebitelské úvěry na nebytové účely řadíme takové úvěry, které nejsou určené na bydlení. Některé tyto úvěry stanovený účel mají, většina z nich je ale bezúčelová.

1.2.1 Druhy spotřebitelských úvěrů na nebytové účely

Prvním typem úvěru na nebytové účely je neúčelový spotřebitelský úvěr. Tento úvěr lze použít v podstatě na cokoliv, bez nutné zástavy či doložení účelu. Tato skutečnost je bance kompenzována vyšší úrokovou sazbou.

Vázaný spotřebitelský úvěr se používá při koupi dražšího zboží, například elektroniky či nábytku. Úvěr zde poskytuje obchodník a jedná se o tzv. splátkový prodej. Úvěr se zde váže přímo ke konkrétnímu zboží, na které si bereme půjčku. Jedná se tedy o účelový úvěr.

Dalším úvěrem na nebytové účely je kontokorentní úvěr. „*Jedná se o krátkodobý úvěr zřízený k běžnému účtu, který se čerpá přechodem do povoleného debetu.*“ (Bohanesová, 2018) U tohoto typu se neprovádí splátky, jako u klasického úvěru, ale dochází ke splácení pomocí příchozích plateb na běžný účet dlužníka.

„*Revolvingový úvěr znamená opakované poskytování krátkodobých úvěrů. Princip je podobný kontokorentnímu úvěru.*“ (Černohorský, 2020) Opakované čerpání úvěru se zde nemusí opětovně sjednávat a lze čerpat až do výše schváleného úvěrového limitu.

Úvěr z kreditní karty také funguje na podobném principu. Lze čerpat do povoleného úvěrového rámce. Tento úvěr se čerpá zaplacením kreditní kartou u obchodníka nebo výběrem z bankomatu. Existuje zde tzv. bezúročné období, ve kterém máme možnost čerpanou částku uhradit. Banka zde nepočítá žádné úroky a úvěr je tedy poskytnut zadarmo.

Posledním typem je konsolidační úvěr, který slouží ke sjednocení více úvěrů do jednoho. Hlavním důvodem je především snížení měsíčních splátek do jedné nižší splátky. Do konsolidace nelze zahrnout hypoteční úvěr ani úvěr ze stavebního spoření.

1.3 Úročení spotřebitelských úvěrů

Obecně se dá úroková sazba charakterizovat jako procentuální vyjádření navýšení vypůjčené částky určité časové období. Zahrnuje v sobě pouze cenu samotného úvěru. Nepočítají se zde ostatní poplatky spojené s pořízením úvěru.

Podle Rejnuše (2016) se u bankovních úvěrů rozdělují úrokové sazby na

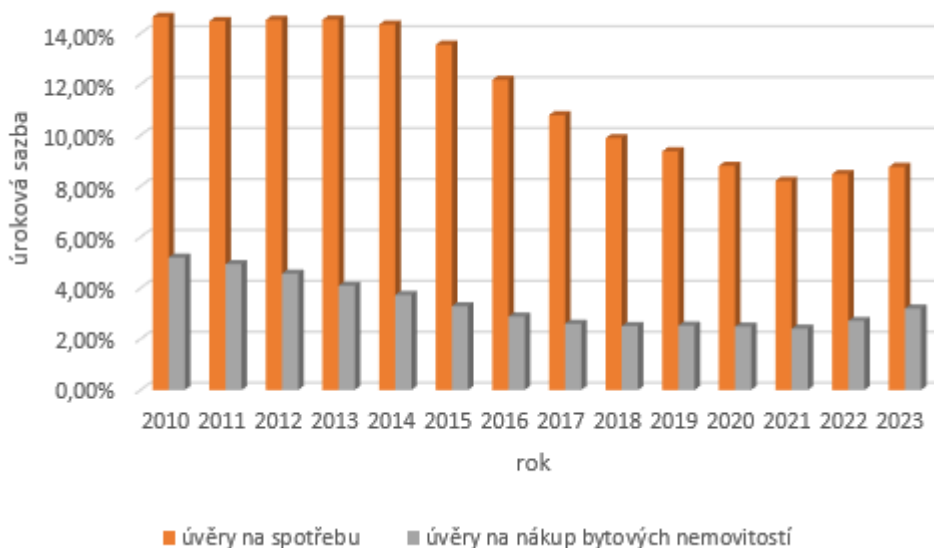
- a) základní tržní úrokové sazby – také označované jako „prime rate“ jsou základní úrokové sazby, které obchodní banky využívají pouze u svých nejlepších klientů. Tato sazba je nižší než úrokové sazby poskytované ostatním klientům,
- b) standardní tržní úrokové sazby – banky za tyto sazby poskytují úvěry běžným klientům. Vyšší riziko, které zde banky podstupují, je kompenzováno vyšší marží.

Při sjednávání úvěru se můžeme setkat s úrokovou sazbou fixní a pohyblivou. Fixní úroková sazba zůstává neměnná, bez ohledu na změny na finančním trhu. Může být neměnná po celou dobu trvání úvěru nebo po určité fixační období. Klient má možnost si při sjednávání úvěru fixační období vybrat dle svých preferencí. Nabídka se vždy liší dle konkrétní společnosti, u které si klient úvěr sjednává. Nejčastěji se ale můžeme setkat s fixačním obdobím 1, 3, 5 nebo 7 let. U některých bankovních společností se vyskytuje možnost doby fixace až na 10 let. Zpravidla zde platí, že čím delší je doba fixace, tím nižší je nabízený úrok.

Pohyblivá úroková sazba se označuje také jako variabilní a věřitelé ji mohou v průběhu úvěru měnit. Většinou se odvíjí od aktuální sazby Pražské mezibankovní nabídkové sazby (PRIBOR), která představuje aktuální mezibankovní úrokové sazby. Variabilní sazby se stanovují se buď na základě měsíčního, ročního a v některých případech i čtvrtletního PRIBORu.

Jak bylo již zmíněno, úvěry, které nemají předem stanovený účel, jsou úročeny vyšší úrokovou sazbou, jako kompenzace pro banku za podstoupení daného rizika. Na následujícím grafu č. 1 můžeme vidět rozdíl mezi úrokovými sazbami v případě úvěrů na spotřebu – tedy neúčelových úvěrů a účelových úvěrů na nákup bytových nemovitostí. Můžeme vidět dlouhodobý pokles úrokových sazeb, nicméně je zde velký rozdíl úrokových sazeb mezi jednotlivými druhy úvěru. V roce 2014 tento rozdíl představoval až 10 procentních bodů.

Obrázek 1: Úrokové sazby úvěrů poskytnutých bankami v letech 2010-2023

Zdroj: vlastní zpracování dle cnb.cz

1.4 Roční procentní sazba nákladů

S termínem roční procentní sazba nákladů se můžeme u spotřebitelských úvěrů setkat velmi často, její uvádění je totiž pro poskytovatele povinné. V rámci ochrany spotřebitele slouží pro klienty z hlediska zřetelného zobrazení opravdové ceny za poskytnutý úvěr a tím také přidává klientům možnost posuzovat výhodnost jednotlivých úvěrů. ČNB definuje roční procentní sazbu nákladů následovně: „*Ukazatel RPSN synteticky postihuje celkové náklady spotřebitelského úvěru pro spotřebitele, vyjádřené jako roční procentní podíl z celkové výše spotřebitelského úvěru.*“ (Česká národní banka, 2024)

Mezi celkové náklady spojené s poskytnutím úvěru patří kromě úrokové míry také:

- poplatky za posouzení žádosti o úvěr,
- poplatky za převod peněžních prostředků a poplatky za vedení úvěrového účtu,
- poplatky související s uzavřením smlouvy,
- platby provizí,
- platby za pojištění nebo záruku pro případ neschopnosti spotřebitele splácet úvěr. (Česká národní banka, 2024)

Pro výpočet RPSN lze využít volně přístupných online kalkulaček, do kterých stačí zadat výši úvěru, periodicitu, počet a výši splátek, poplatků za uzavření smlouvy, případně jiné náklady

spojené s čerpáním úvěru. Pokud bychom chtěli výpočet RPSN provést sami, použili bychom vzorec stanovený zákonem č. 257/2016, obsažený v příloze č. 1.

$$\sum_{k=1}^m C_k(1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l(1+X)^{-s_l}$$

kde:

X...hodnota RPSN,

m...číslo posledního čerpání,

k...číslo čerpání, podmínka $1 \leq k \leq m$,

C_k ...částka čerpání k,

t_k ...interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každého následného čerpání, proto $t_1=0$,

m' ...číslo poslední splátky jistiny nebo nákladů,

l...číslo splátky jistiny nebo nákladů,

D_l ...výše splátky jistiny nebo nákladů,

s_l ... interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každé splátky jistiny nebo nákladů. (Zákon č. 257/2016 Sb.)

Vzhledem k náročnosti vzorce obsahuje zákon také zjednodušenou verzi. Jedná se o rovnici přeepsanou pomocí jediné sumy toků, které budou buď kladné nebo záporné neboli poskytnuté nebo přijaté v obdobích 1 až n, tj.

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1+X)^{-t_k}$$

kde S je celková současná hodnota toků, přičemž X stanovíme tak, aby hodnota S byla nula. (Zákon č. 257/2016 Sb.)

1.5 Poskytovatelé spotřebitelských úvěrů

Oprávnění k poskytování spotřebitelského úvěru mají banky a spořitelní úvěrová družstva (kampeličky), platební instituce, poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz a vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu. (Ministerstvo financí, 2019) Všechny vyjmenované instituce musí splňovat požadavky odbornosti a důvěryhodnosti.

K doložení odbornosti slouží maturitní vysvědčení, doklad o dosažení nejvyššího vzdělání, nebo doklad o složení odborné zkoušky.

Česká národní banka na svých webových stránkách vede evidenci všech osob oprávněných poskytovat spotřebitelské úvěry. Dále také vypracovala povinné informace, které je poskytovatel úvěru povinen zveřejnit. Řadí se sem například informace v reklamních nabídkách či informace, které musí být spotřebiteli trvale přístupné. Jedním z požadavků je zveřejnění RPSN, která musí být uvedena minimálně stejně zřetelně, jako kterákoli jiná informace o úrokové sazbě úvěru.

1.5.1 Bankovní poskytovatelé

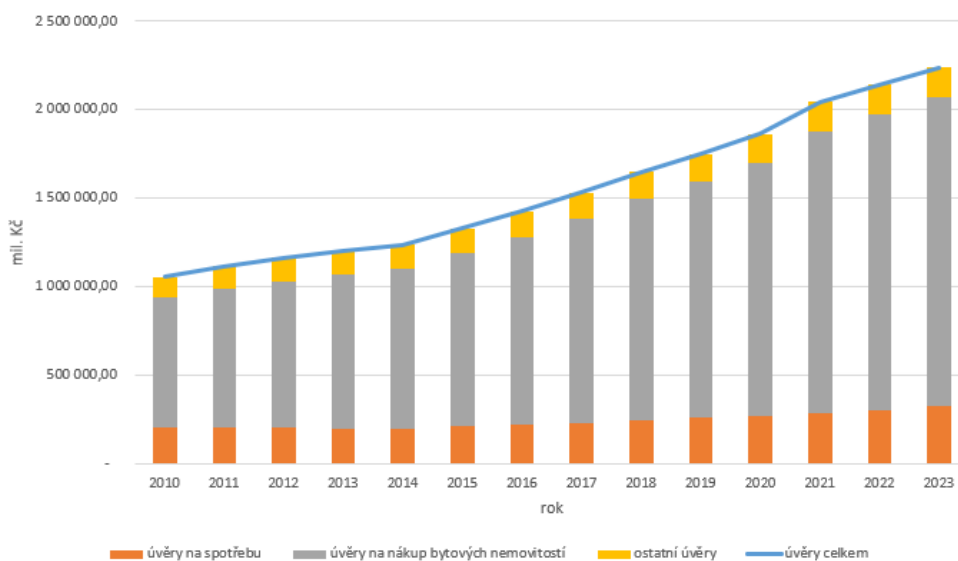
Mezi bankovní poskytovatele řadíme banky a spořitelny a úvěrní družstva. Fungují na základě licence získané od České národní banky. „Licence vydaná na základě posouzení žádosti se vydává na dobu neurčitou a obsahuje výčet činností, které je banka oprávněna provozovat, případně podmínky, které banka musí splnit před zahájením určité povolené činnosti a dodržovat během této činnosti.“ (Česká národní banka, 2024) Jednou z oprávněných činností je také poskytování úvěrů a půjček.

Bankovní poskytovatelé bývají nejčastějšími poskytovateli spotřebitelských úvěrů. Jedná se zde totiž o nižší riziko, jelikož bankovní instituce představují stabilní a ověřené prostředí. Klient si tedy pod bankovním poskytovatelem představí nižší riziko a větší pocit bezpečí.

Výhodou bankovních poskytovatelů, kromě výše zmíněných subjektivních pocitů, je také zpravidla výhodnější úroková sazba, kterou si banky mohou oproti nebankovním poskytovatelům dovolit, jelikož se nejedná o jejich jediný příjem. Důvodem je také skutečnost, že banka provádí větší kontroly bonity klienta, aby předešla rizikům, což na druhou stranu způsobuje delší trvání získání úvěru.

Jak lze vidět na následujícím grafu č. 2, úvěry poskytované bankami mají neustále rostoucí trend a v posledních letech přesahují hranici 2 biliony korun. Největší část ve všech letech tvoří úvěry na nákup bytových nemovitostí, jelikož se jedná o dlouhodobé úvěry, které se pohybují ve velkých částkách.

Obrázek 2: Korunové úvěry poskytnuté bankami rezidentům v ČR v letech 2010-2023

Zdroj: vlastní zpracování dle cnb.cz

1.5.2 Nebankovní poskytovatelé

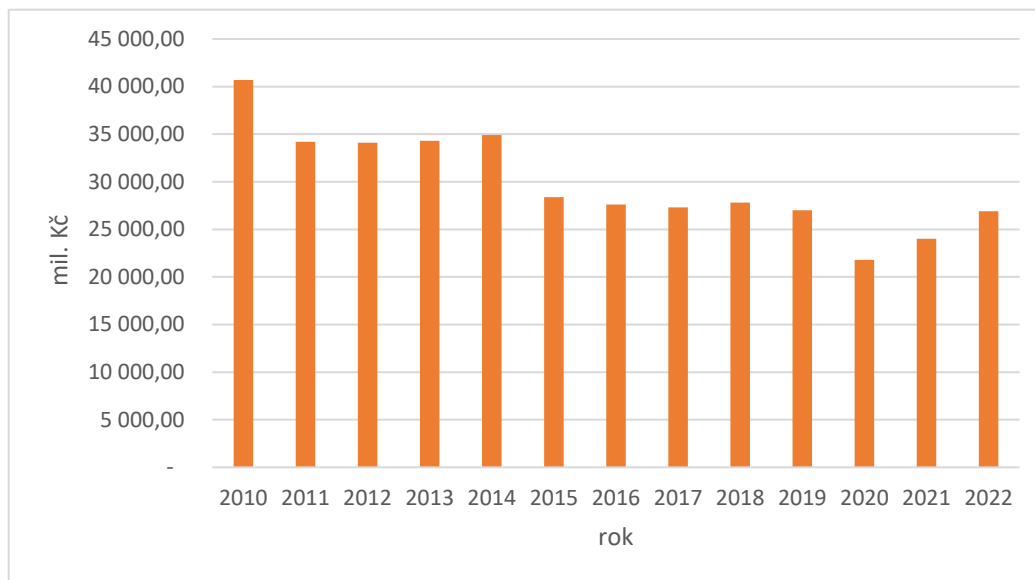
Zákon o spotřebitelském úvěru také upravuje oprávnění tzv. nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru a definuje ho následovně: „Nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru je právnická osoba, která je oprávněna poskytovat spotřebitelský úvěr na základě oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, které jí udělila Česká národní banka.“ (Zákon č. 257/2016 Sb.) Tato osoba musí splňovat požadavek kapitálu ve výši 20 milionů Kč, mít upravena vnitřní pravidla fungování více méně odrážející řídicí a kontrolní systémy bank. (Ministerstvo financí, 2019) Oprávnění se uděluje vždy na 5 let s možností prodloužení po uplynutí doby o dalších 5 let.

Nebankovní poskytovatelé mohou být pro klienty rychlejší a snazší cestou k získání úvěru. Neposuzuje se zde bonita klienta jako u bankovních poskytovatelů, tudíž zde na úvěr dosáhne kdokoliv. Aby se tyto společnosti ovšem zajistili proti riziku, které je zde vysoké, vyskytují se u poskytovaných úvěrů vyšší úrokové sazby. Velká spousta klientů se stále orientuje v úvěrech právě podle úrokové sazby, proto se často u nebankovních půjček můžeme setkat se s úrokovou sazbou, ne o tolik vyšší než u bank, aby působily výhodně. Svůj zisk si totiž promítají hlavně do RPSN, které v některých případech dosahuje i 30 %.

V České republice působí Česká leasingová a finanční asociace (ČLFA), která sdružuje největší poskytovatele leasingu, spotřebitelských úvěrů a faktoringu. ČLFA vznikla v roce 1991 a v současné době má celkem 39 členů. Její hlavní činností je podílet se na přípravě závažnějších právních předpisů souvisejících s nebankovními finančními produkty a s postavením

společností poskytujících leasing, spotřebitelské úvěry, splátkové prodeje a faktoring. (Česká leasingová a finanční asociace, 2024) Mezi její další funkce patří analýza trhu nebankovního sektoru a trendů následujícího vývoje.

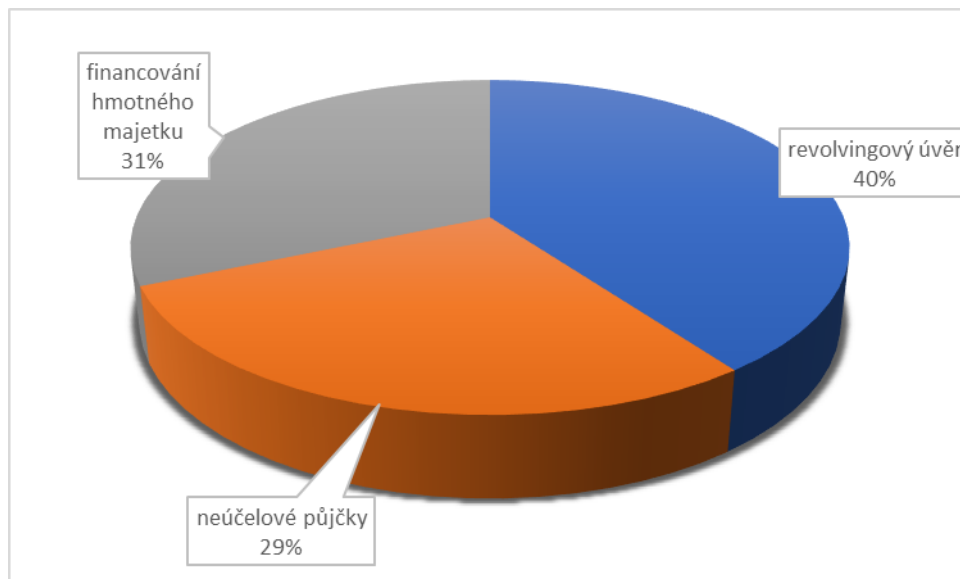
Obrázek 3: Poskytnuté spotřebitelské úvěry členy ČLFA v letech 2010-2022 v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle clfa.cz

Na grafu č. 3 můžeme vidět celkový objem poskytnutých spotřebitelských úvěrů členy ČLFA. Zobrazuje celkově klesající trend až do roku 2020. Od roku 2021 lze vidět lehký nárůst, který má potenciál se v dalších letech zvýšit. Je důležité u těchto dat brát v potaz neustále měnící se počet členů ČLFA. Například v roce 2013 se jednalo o 48 členů, v roce 2016 46 členů. Vzhledem k faktu, že se počet členů asociace postupně snižuje, je pochopitelný i celkový pokles poskytnutých spotřebitelských úvěrů. Pokud porovnáme objem poskytnutých spotřebitelských úvěrů bankami a nebankovními poskytovateli, lze z předchozích grafů vidět, že úvěry poskytované bankami výrazně převyšují.

Obrázek 4: Spotřebitelské financování ČLFA v roce 2022 podle produktu

Zdroj: vlastní zpracování dle clfa.cz

Největší podíl na poskytnutých spotřebitelských úvěrech, jak zobrazuje graf č. 4, mají revolvingové úvěry, které tvoří až 40 % z celkového objemu. Druhou největší část tvoří financování hmotného majetku, většinou ve formě vázaných úvěrů. Neúčelové úvěry zde tvoří sice nejmenší část, ale rozhodně ne zanedbatelnou. Jedná se o téměř 30 % ze všech poskytnutých úvěrů.

1.6 Proces poskytování úvěru

Proces poskytování spotřebitelského úvěru se v České republice řídí zákonem č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, který stanovuje základní podmínky a chrání spotřebitele před nekalými obchodními praktikami. Celý proces poskytování úvěru můžeme rozdělit do několika částí.

1.6.1 Úvodní kontakt

V této fázi potenciální klient zjišťuje základní údaje o úvěru. Věřitel je povinen poskytnout informace o úvěru uvedené v příloze č. 2 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru. Mezi informace, které je věřitel povinen poskytnout, patří:

- a) druh spotřebitelského úvěru,
- b) celková výše spotřebitelského úvěru,
- c) podmínky čerpání,
- d) doba trvání spotřebitelského úvěru,
- e) splátky a případně způsob rozdělení splátek,

- f) celková částka, kterou je třeba zaplatit,
- g) výpůjční úroková sazba,
- h) roční procentní sazba nákladu,
- i) náklady v případě opožděných plateb,
- j) právo na odstoupení od smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr,
- k) předčasné splácení. (Zákon č. 257/2016 Sb.)

1.6.2 Žádost o úvěr

Spotřebitel podá žádost o úvěr, čímž započne celý proces poskytnutí úvěru. Tato žádost může být podána přímo poskytovateli úvěru nebo prostřednictvím zprostředkovatele úvěru. Každá žádost musí obsahovat základní informace o žadateli, jako jsou osobní údaje včetně rodného čísla, kontaktní údaje, údaje o rodinném stavu, informace o zdrojích příjmů a výše měsíčních výdajů. V případě, že o úvěr klient nežádá sám, vyplňuje stejné informace také spolužadatel. Dále se k žádosti také dokládají dokumenty potřebné k posouzení úvěruschopnosti. Potřebné dokumenty se mohou lišit podle poskytovatele úvěru. Základním dokumentem je potvrzení o příjmu od zaměstnavatele, případně daňové přiznání či důchodový výměr. Někteří poskytovatelé také kromě tohoto dokumentu, žádají ještě doložení výpisu z rejstříku trestů nebo výpisu z bankovních účtů, pokud se o úvěr žádá u jiného poskytovatele, než je sjednán běžný účet.

1.6.3 Posouzení úvěruschopnosti

Poskytovatel úvěru je povinen posoudit úvěruschopnost žadatele. Toto posouzení zahrnuje zjištění příjmů a výdajů, zjištění předchozího úvěrového chování a posouzení bonity žadatele. Podle §86 se úvěruschopnost zjišťuje *„na základě informací nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených k povaze, délce, výši a rizikosti úvěru pro spotřebitele, získaných z relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů, včetně spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele.“* (Zákon č. 257/2016 Sb.) Na základě tohoto posouzení se poskytovatel rozhodne, zda úvěr poskytne či nikoliv. V případě chybného posouzení se může stát úvěrová smlouva neplatná.

1.6.4 Uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru

V případě, že se věřitel rozhodne úvěr poskytnout, uzavře se mezi poskytovatelem úvěru a spotřebitelem písemná smlouva o spotřebitelském úvěru. Tato smlouva sjednává podmínky úvěru a specifikuje práva a povinnosti obou smluvních stran. Mezi stanovenými podmínkami také nalezneme již specifikované parametry úvěru, jako je například druh úvěru, celková výše sjednaného úvěru, doba trvání úvěru, roční procentní sazba nákladů, úroková sazba úvěru, výše pravidelné měsíční splátky a celková částka, kterou klient zaplatí. Spotřebitel od této smlouvy může do 14 dnů odstoupit bez udání důvodu.

1.6.5 Uvolnění čerpání úvěru

Poté, co se uzavře smlouva o úvěru, provede poskytovatel úvěru výplatu spotřebiteli. Výplata může být provedena v hotovosti, na bankovní účet spotřebitele, nebo jiným způsobem stanoveným ve smlouvě. Dále se výplata může lišit v tom, zda poskytovatel vyplatí peněžní prostředky jednorázově, nebo je bude postupně uvolňovat. Tak to bývá například u hypotečního úvěru, kde se v průběhu dokládají potřebné dokumenty k ověření plnění účelu úvěru.

1.7 Splácení úvěru

Existují různé způsoby splácení úvěru. V některých situacích má klient možnost si sám zvolit preferovanou metodu.

Jednorázová splátka, jak z názvu vyplývá, splatí celý úvěr naráz. Tato metoda je využívána u krátkodobých úvěrů se splatností do 30 dnů.

Anuitní splácení je nejčastějším způsobem. Jedná se o splátky v pravidelných intervalech, nejčastěji měsíčních. V případě spotřebitelských úvěrů zůstává výše splátky stejná po celou dobu trvání úvěru, díky neměnné úrokové sazbě. Vypočítaná splátka se skládá z úmoru neboli splátky dlužné částky, a platby úroku.

Progresivní splácení spočívá v postupném zvyšování splátky. Po dobu jednoho roku je splátka vždy neměnná a upravuje se každoročně o koeficient růstu. Tento koeficient není pro všechna období stejný. Odráží totiž aktuální situaci v dané bance a na trhu. Někteří klienti používají tento způsob u hypotečního úvěru, díky čemuž zpočátku nepředstavuje velký zásah do rodinného rozpočtu.

Degresivní splácení naopak od progresivního výši splátky v čase snižuje. Splátky se vypočítávají podle koeficientu, který stanoví banka při sjednávání úvěru. Tento typ je vhodný

pro klienty, kteří si mohou ze začátku úvěru dovolit vyšší finanční zatížení v podobě vyšších splátek, což umožní celý úvěr umořit rychleji a celkové zaplacené úroky jsou tak nižší než u jiných variant splácení.

2. Spotřebitelské úvěry vybraných bankovních institucí

V této části práce se budeme zabývat již konkrétními produkty, které bankovní instituce nabízí. U všech zvolených možností jsem vybrala 2 reprezentativní příklady. První možnost, kterou zde budeme dále nazývat jako „krátkodobý úvěr“ je úvěr ve výši 25 000 Kč se splatností 12 měsíců. Druhou variantou je úvěr 120 000 Kč a splatnost 36 měsíců, dále nazývaný jako „střednědobý úvěr“. Pro veškeré výpočty byly použité online kalkulačky, které mají jednotliví poskytovatelé na svých webových stránkách. Někteří bankovní poskytovatelé si účtují poplatky za sjednání na pobočce, proto pro lepší porovnání počítáme u všech úvěrů se sjednáním online, kde jsou poplatky u všech poskytovatelů nulové.

2.1 Komerční banka

Komerční banka nabízí osobní půjčku na cokoli až do výše 2 500 000 Kč. Nabízí také samostatné nastavení data a výše splátky. Úroková sazba se liší nejen podle výše a délky úvěru, ale také podle úrokové historie klienta. Na svých webových stránkách tvrdí, že 71 % klientů dosáhne na nejnižší úrok 6,9 % p. a.

Pro získání úvěru je základní podmínkou mít české občanství, trvalý pobyt či povolení k pobytu v ČR. Doložit je třeba 2 průkazy totožnosti a potvrzení o příjmu či daňové priznání. (Komerční banka, 2024)

Krátkodobý úvěr nabízí Komerční banka za mnohem vyšší úrokovou sazbu 11,9 %, než byla výše zmíněná. Při této úrokové sazbě a RPSN 12,52 % se celkově úvěr přeplatí o 1 702 Kč, tedy konečná cena úvěru je 26 702 Kč

Tabulka 1: Krátkodobý úvěr u Komerční banky

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	11,90 %
RPSN	12,52 %
poplatky za zpracování	490 Kč
splátka	2 411 Kč
doba splácení	12 měsíců
celková zaplacená částka	26 702 Kč

zdroj: vlastní zpracování dle kb.cz

V případě střednědobého úvěru 120 000 Kč na 36 měsíců nabízí Komerční banka nižší úrokovou sazbu 7,5 % i nižší RPSN 7,75 %. Měsíční splátka zde dosahuje 3 828 Kč a přeplacení úvěru zde činí 14 551 Kč.

Tabulka 2: Střednědobý úvěr u Komerční banky

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	7,50 %
RPSN	7,75 %
poplatky za zpracování	490 Kč
splátka	3 828 Kč
doba splácení	36 měsíců
celková zaplacená částka	134 551 Kč

zdroj: vlastní zpracování dle kb.cz

2.2 Česká spořitelna

Česká spořitelna dbá na finanční zdraví klientů, a proto svůj spotřebitelský úvěr prezentuje jako zdravou půjčku. Nabízí možnost spočítat ideální velikost půjčky na základě toho, kolik klient zvládne měsíčně splácet, podle jeho čistého měsíčního příjmu, měsíčních výdajů a dle výše měsíčních splátek ostatních půjček či hypotéky. Nejvyšší možná výše spotřebitelského úvěru činí u tohoto poskytovatele 2 500 000 Kč s nejdelší možnou dobou splatnosti 9 let.

Dokument potřebný pro získání půjčky je doklad o příjmu, buď v podobě potvrzení od zaměstnavatele nebo 3 poslední výpisy z běžného účtu. Místo občanského průkazu lze použít na ověření klienta bankovní identitu. (Česká spořitelna, 2024)

U varianty krátkodobého úvěru dosahuje hodnota úrokové sazby téměř 12 % a RPSN 12,87 %. Poplatky za sjednání jsou nulové v případě sjednání online. Pokud by se půjčka sjednávala telefonicky s bankéřem či na pobočce, účtuje si banka poplatek ve výši 1 % z výše poskytnutého úvěru, maximálně však 5 000 Kč.

Tabulka 3: Krátkodobý úvěr u České spořitelny

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	11,99 %
RPSN	12,87 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	2 300 Kč
doba splácení	12 měsíců
celková zaplacená částka	26 816 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle csas.cz

Střednědobý úvěr nabízí opět nižší úrokovou sazbu i RPSN. V tomto případě nebyla možnost vybrat dobu splácení na 36 měsíců jako u ostatních případů. Počítali jsme zde tedy s variantou 37 měsíců namísto 36. Česká spořitelna poskytuje možnost odpuštění až 15 splátek při řádném

splácení. V případě tohoto úvěru mi byla tato možnost nabídnuta a jednalo se konkrétně o odpuštění 2 splátek, které docílilo celkové úspory 4 324 Kč. Snížila se tak tedy doba splácení z 37 měsíců na 35 měsíců. V běžném případě, tedy v případě bez řádného splácení, se částka přeplacení rovná 17 324 Kč a v případě řádného splácení se úvěr přeplatí pouze o 13 000 Kč. V následující tabulce jsou zobrazené obě možnosti pro lepší představu o možných parametrech úvěru. Do celkového srovnání úvěrů budeme počítat pouze s možností bez řádného splácení, aby byla použita základní úroková sazba i základní RPSN.

Tabulka 4: Střednědobý úvěr u České spořitelny

	při řádném splácení	bez řádného splácení
výše úvěru	120 000 Kč	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	6,99 %	8,49 %
RPSN	7,04 %	8,97 %
poplatky zpracování	0 Kč	0 Kč
splátka	3 800 Kč	3 800 Kč
doba splácení	35 měsíců	37 měsíců
celková zaplacená částka	133 000 Kč	137 324 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle csas.cz

2.3 Moneta Money Bank

Dle slov samotné Monety, spotřebitelský úvěr, který poskytují je nejlepší půjčkou a její RPSN by mělo být nejnižší v porovnání s ostatními bankami. Nabízí úvěr do výše 1 500 000 Kč a od podpisu smlouvy připisují peníze na účet již během 5 minut.

Pro žádost o půjčku je třeba doložit 2 doklady totožnosti a potvrzení o trvalém příjmu. Obecné podmínky pro získání úvěru jsou uvedené následovně:

- trvalé bydliště v ČR,
- subjekt není v insolvenčním nebo exekčním řízení,
- subjekt nemá žádné závazky vůči FÚ a ČSSZ. (Moneta Money bank, 2024)

Varianta krátkodobého úvěru má úrokovou sazbu 4,87 % a RPSN 4,95 %. Jedná se tak opravdu o nejnižší hodnoty v porovnání s ostatními bankovními poskytovateli uvedených v této práci. Se splátkou 2 139 Kč měsíčně činí celkové přeplacení úvěru pouze 661 Kč.

Tabulka 5: Krátkodobý úvěr od Moneta Money Bank

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	4,87 %
RPSN	4,95 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	2 139 Kč
doba splácení	12 měsíců
celková zaplacená částka	25 661 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle moneta.cz

Při střednědobém úvěru zůstává úroková sazba stejná a RPSN se změní o 0,02 %. Takže i v této variantě se jedná o nízké přeplacení v celkové hodnotě 9 204 Kč. U obou možností zůstávají poplatky za zpracování úvěru online nulové. V případě sjednání na pobočce či telefonicky, činí částka za sjednání 1 995 Kč.

Tabulka 6: Střednědobý úvěr od Moneta Money Bank

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	4,87 %
RPSN	4,97 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	3 590 Kč
doba splácení	36 měsíců
celková zaplacená částka	129 204 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle moneta.cz

2.4 Air Bank

Air Bank nabízí úvěr do výše 1 200 000 Kč s dobou splatnosti až 10 let. Dále také poskytuje tzv. bonusovou úrokovou sazbu při dodržení pravidla, že klient nesmí dlužit na splátkách déle než 5 dní a více než 100 Kč. Nejčastější úrok, který získá 75 % klientů činí 7,9 % a méně. Vychází zde ze svých dat z druhé poloviny roku 2023. Jako jeden z mála poskytovatelů má nulové poplatky za sjednání úvěru nejen online, ale také na pobočce.

K získání úvěru je třeba plnoletost, doložení příjmu a nebýt ve výpovědní době. Doložit příjem lze pomocí potvrzení od zaměstnavatele nebo v podobě výpisu z účtu za poslední 3 měsíce. Pro ověření identity jsou třeba 2 doklady totožnosti. V případě vyšší částky úvěru je třeba také souhlas manžela nebo manželky s uzavřením smlouvy o půjčce. (AirBank, 2024)

Při výpočtu úvěru nabízí AirBank rovnou bonusovou úrokovou sazbu namísto základní. Dává tak možnost všem klientům dosáhnout na tuto nižší sazbu a v případě následného pozdního

splácení, bonus buď částečně a celý odebírá, v závislosti na délce prodlení splátek. Bonusová sazba činí u krátkodobého úvěru 7,4 % a RPSN 7,66 %. Celkové přeplacení úvěru v tomto případě činí 924 Kč.

Tabulka 7: Krátkodobý úvěr od AirBank

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	7,40 %
RPSN	7,66 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	2 309 Kč
doba splácení	12 měsíců
celková zaplacená částka	25 924 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle airbank.cz

V rámci střednědobého úvěru se úroková sazba ani RPSN nemění. I zde zůstává bonusová sazba 7,4 % namísto základní sazby 8,4 %, kterou má AirBank uvedenou na svých stránkách. Splátka tohoto střednědobého úvěru by činila 3 780 Kč a přeplacení dosahuje 13 790 Kč.

Tabulka 8: Střednědobý úvěr od AirBank

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	7,40 %
RPSN	7,66 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	3 780 Kč
doba splácení	36 měsíců
celková zaplacená částka	133 790 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle airbank.cz

2.5 mBank

U mBank můžeme najít spotřebitelský úvěr pod názvem mPůjčka. Limit úvěru činí 1 200 000 Kč s maximální splatností 8 let. K úvěru banka nabízí pojištění schopnosti splácet, které sníží úrokovou sazbu o 1 procentní bod. Cena za toto pojištění se poté projeví ve výši RPSN. Kromě výhodnější sazby poskytuje pojištění také tzv. dvojité plnění, kdy v případě pojistné události bude z pojištění uhrazena splátka půjčky a stejná výše plnění se připíše také na běžný účet klienta.

Pro schválení půjčky je třeba splnit následující podmínky:

- fyzická osoba starší 18 let, způsobilá k právním úkonům,

- trvalé nebo přechodné bydliště a kontaktní adresa na území ČR, nebo povolení k pobytu na území ČR
- trvalý zdroj příjmů,
- nebýt ve zpoždění se splátkou u jiné banky a nemít negativní záznam v databázích Credit Bureau,
- v době podání žádosti mBank nic nedlužít. (mBank, 2024)

Krátkodobý úvěr nabízí úrokovou sazbu 5,99 % a RPSN 6,16 %. Sjednání úvěru je zcela bez poplatku i v případě sjednání osobně na pobočce. Při splátce 2 152 Kč měsíčně bude úvěr přeplacen celkem o 819 Kč.

Tabulka 9: Krátkodobý úvěr u mBank

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	5,99 %
RPSN	6,16 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	2 152 Kč
doba splácení	12 měsíců
celková zaplacená částka	25 819 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle mbank.cz

U této střednědobé varianty zůstala stejná jak úroková sazba, tak také RPSN. U tohoto poskytovatele nedochází totiž k navýšení u žádné výše úvěru. Vzhledem ke stejné úrokové sazbě 5,99 % i RPSN 6,16 % činí měsíční splátka 3 650 Kč a celkové přeplacení úvěru tak dosahuje pouze 11 403 Kč.

Tabulka 10: Střednědobý úvěr u mBank

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	5,99 %
RPSN	6,16 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	3 650 Kč
doba splácení	36 měsíců
celková zaplacená částka	131 403 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle mbank.cz

3. Spotřebitelské úvěry vybraných nebankovních institucí

Nebankovní instituce obecně nemají velké požadavky na klienty pro poskytnutí úvěru, a proto bývají tyto úvěry obecně dražší. Na rozdíl od bankovních institucí se u nebankovních poskytovatelů parametry spotřebitelských úvěrů velmi liší a nabízí tak široké spektrum nabídek. Některé instituce nabízí spotřebitelský úvěr pouze jako krátkodobý, často se splatností do 1 měsíce a na nižší částky. Dají se ale nalézt také nebankovní poskytovatelé nabízející úvěry i střednědobé až do výše pár milionů korun. Velmi rozdílná u těchto úvěrů je také hodnota RPSN, která se pohybuje od 5 % až po několik tisíc procent. Proto je třeba u nebankovních společností klást na RPSN velký důraz a vždy si danou procentuální hodnotu zjistit.

Pro srovnání jednotlivých institucí zde budeme využívat opět stejné modely krátkodobého a střednědobého úvěru jako v případě bankovních poskytovatelů.

3.1 Zonky finance

Zonky je součástí banky AirBank a funguje na principu půjčování klientům na základě investovaných peněz jiných lidí. Nabízí tedy jak možnost úvěru, tak možnost investovat své peníze pro zhodnocení. Ze všech nebankovních poskytovatelů nabízí nejvyšší možnou částku úvěru, až 1 200 000 Kč.

Půjčit u Zonky si může kdokoliv, kdo splňuje plnoletost, má trvalý pobyt na území České republiky a vlastní v České republice bankovní účet. Pro posouzení klienta a následné vytvoření nabídky je potřeba doložení příjmů a také bankovních výpisů. (Zonky finance, 2024)

Krátkodobý úvěr nabízí Zonky za velmi přijatelnou úrokovou sazbu 4,49 % a RPSN 5,03 %. Jedná se tedy o hodnoty podobné bankovním poskytovatelům. Za sjednání úvěru si společnost účtuje 2 % z výše úvěru. V tomto případě se jedná o poplatek 500 Kč. Po celkovém splacení úvěru se výsledné přeplacení bude rovnat pouze 1 104 Kč.

Tabulka 11: Krátkodobý úvěr u Zonky finance

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	4,49 %
RPSN	5,03 %
poplatky za zpracování	500 Kč
splátka	2 176 Kč
doba splácení	12 měsíců
celková zaplacená částka	26 104 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zonky.cz

V případě střednědobého úvěru zůstává úroková sazba stále stejná, pouze RPSN se zvýší z původních 5,03 % na 5,99 %. Poplatek za zpracování tu opět činí 2 % z výše úvěru, což v tomto případě tvoří 2 400 Kč. Celkové přeplacení úvěru dosahuje po 3 letech 10 950 Kč.

Tabulka 12: Střednědobý úvěr u Zonky finance

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	4,49 %
RPSN	5,99 %
poplatky za zpracování	2 400 Kč
splátka	3 638 Kč
doba splácení	36 měsíců
celková zaplacená částka	130 950 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zonky.cz

3.2 Provident

Provident Financial je britskou společností působící v 9 zemích. V České republice působí již od roku 1997. Na svých webových stránkách nabízí 2 možnosti úvěru. První varianta je pouze pro nové klienty, kteří si zde doposud žádný úvěr nesjednali. V této variantě nabízí Provident půjčku pouze do výše 40 000 Kč s dobou splácení maximálně 11 měsíců. Úroková sazba zde činí 19,48 % a RPSN činí 21,31 %.

Pokud si ovšem u této společnosti sjednáte úvěr opakovaně anebo nad limit 40 000 Kč, bude se jednat o druhou variantu spotřebitelského úvěru, kde limit výše úvěru činí 130 000 Kč a splatnost maximálně 36 měsíců.

Pro získání úvěru požaduje Provident plnoletost, pravidelný příjem a pobyt na území ČR. Pravidelný příjem se kontroluje za poslední 2 měsíce, a to pomocí potvrzení příjmu, výpisu z účtu nebo daňového přiznání. (Provident, 2024)

U krátkodobé varianty tedy využijeme možnosti pro nové klienty. Při výši úvěru 25 000 Kč lze sjednat dobu splatnosti maximálně na 11 měsíců namísto 12 jako u ostatních příkladů. Úroková sazba činí, jak bylo výše zmíněno, 19,48 % a RPSN 21,31 %. Při této možnosti si poskytovatel neúčtuje žádné poplatky za zpracování a celkové přeplacení tak činí 2 500 Kč.

Tabulka 13: Krátkodobý úvěr u Provident

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	19,48 %
RPSN	21,31 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	2 500 Kč
doba splácení	11 měsíců
celková zaplacená částka	27 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle provident.cz

U střednědobého úvěru již variantu pro nové klienty využít nelze z důvodu překročení limitu 40 000 Kč. Zde se tedy úroková sazba i RPSN zvýší. Konkrétně RPSN se zvýší na 35,54 % a úroková sazba na 30,00 %. Poplatek za zpracování se v tomto případě již účtuje, a to ve výši 1 900 Kč. Suma přeplacení se zde vyšplhá až na 65 291 Kč.

Tabulka 14: Střednědobý úvěr u Provident

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	30,00 %
RPSN	35,54 %
poplatky za zpracování	1 900 Kč
splátka	5 147 Kč
doba splácení	36 měsíců
celková zaplacená částka	185 291 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle provident.cz

3.3 Home Credit

Home Credit působí na trhu již od roku 1997 a je dceřinou společností banky AirBank. Spotřebitelské úvěry nabízí v podobě revolvingového, tedy s možností opakovaného využití. Limit pro tento úvěr činí 250 000 Kč a dobu splatnosti si lze nastavit až na 51 měsíců. Pro sjednání úvěru není potřeba žádné doložení příjmů, stačí předložit pouze 2 průkazy totožnosti. (Home Credit, 2024)

Při první variantě úvěru nebylo možné dobu splatnosti nastavit na 12 měsíců, ale pouze na 11. Výše měsíční splátky tak činí 2 500 Kč s úrokovou sazbou 17,9 % a RPSN 19,4 %. Home Credit má u jakékoli výše spotřebitelského úvěru veškeré poplatky nulové. Celkové přeplacení úvěru tedy činí 2 185 Kč.

Tabulka 15: Krátkodobý úvěr u Home Credit

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	17,90 %
RPSN	19,40 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	2 500 Kč
doba splácení	11 měsíců
celková zaplacená částka	27 185 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle homecredit.cz

Střednědobý úvěr bylo možné nastavit pouze na 37 měsíců namísto původních 36 měsíců. U tohoto úvěru se úroková sazba i RPSN lehce sníží oproti variantě krátkodobé. RPSN pokleslo o 4,6 procentního bodu a úroková sazba o celé 4 procentní body. Při měsíční splátce 4 000 Kč bude celkové přeplacení úvěru činit 27 822 Kč.

Tabulka 16: Střednědobý úvěr u Home Credit

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	13,90 %
RPSN	14,80 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	4 000 Kč
doba splácení	37 měsíců
celková zaplacená částka	147 822 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle homecredit.cz

3.4 Razdva půjčka

Tato společnost patří pod další nebankovní instituci s názvem ProfiCredit, která se také zabývá poskytováním spotřebitelských úvěrů. Razdva půjčka nabízí spotřebitelský úvěr do výše 250 000 Kč a slibuje připsání peněz na účet do 12 minut od schválení. RPSN se u jejich úvěrů pohybuje v rozmezí 9 – 238,25 %. Pro možnost sjednání úvěru je kromě občanského průkazu třeba doložit také výpis z běžného účtu klienta. (Razdva půjčka, 2024)

V případě sjednání krátkodobého úvěru dosahuje úroková sazba 66,99 % a RPSN 91,91 %. Při těchto vysokých hodnotách by klient přeplatil celkem 9 968 Kč. Poplatky za zpracování jsou ve všech případech nulové.

Tabulka 17: Krátkodobý úvěr u Razdva půjčka

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	66,99 %
RPSN	91,91 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	2 914 Kč
doba splácení	12 měsíců
celková zaplacená částka	34 968 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle razdvapujcka.cz

U střednědobého úvěru dochází k poklesu úrokové sazby na 31,91 % a poklesu RPSN na 37,01 %. Poplatky jsou opět nulové jako u varianty předchozí. Ačkoliv se zde jedná o hodnoty RPSN a úrokové sazby mnohem nižší, díky délce úvěru je celkové přeplacení v hodnotě 67 920 Kč.

Tabulka 18: Střednědobý úvěr u Razdva půjčka

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	31,91 %
RPSN	37,01 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	5 220 Kč
doba splácení	36 měsíců
celková zaplacená částka	187 920 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle razdvapujcka.cz

3.5 Essox

Společnost Essox patří mezi nejvýznamnější poskytovatele nebankovních finančních služeb v České republice a od roku 2003 patří do finanční skupiny Komerční banky. Nejvíce se zaměřuje na financování aut, motorek a kol. Mimo to poskytuje právě také spotřebitelské úvěry v podobě hotovostní půjčky s názvem Cash Shop. Nabízí úvěr až do výše 500 000 Kč s dobou splácení až 84 měsíců.

Pro žádosti o půjčku je třeba být starší 18 let a mít trvalý pobyt v České republice, dva platné doklady totožnosti, email pro zaslání smlouvy a účet v bance pro ověření příjmů. (Essox, 2024)

Essox všechny své úvěry nabízí bez jakýchkoli poplatků. Úroková sazba činí 14,78 % a RPSN dosahuje 15,87 %. Měsíční splátka s těmito sazbami tvoří 2 244 Kč a celkové přeplacení se tak dostává na 1 928 Kč.

Tabulka 19: Krátkodobý úvěr u Essox

výše úvěru	25 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	14,78 %
RPSN	15,87 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	2 244 Kč
doba splácení	12 měsíců
celková zaplacená částka	26 928 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle essox.cz

U střednědobého úvěru se opět neobjevují žádné poplatky. U úrokové sazby lze vidět lehké zvýšení na 15,22 %. Stejně tak se zvýšilo i RPSN na 16,34 %. Celkové přeplacení u tohoto příkladu činí 29 544 Kč.

Tabulka 20: Střednědobý úvěr u Essox

výše úvěru	120 000 Kč
úroková sazba (p. a.)	15,22 %
RPSN	16,34 %
poplatky za zpracování	0 Kč
splátka	4 154 Kč
doba splácení	36 měsíců
celková zaplacená částka	149 544 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle essox.cz

4. Komparace zjištěných výsledků

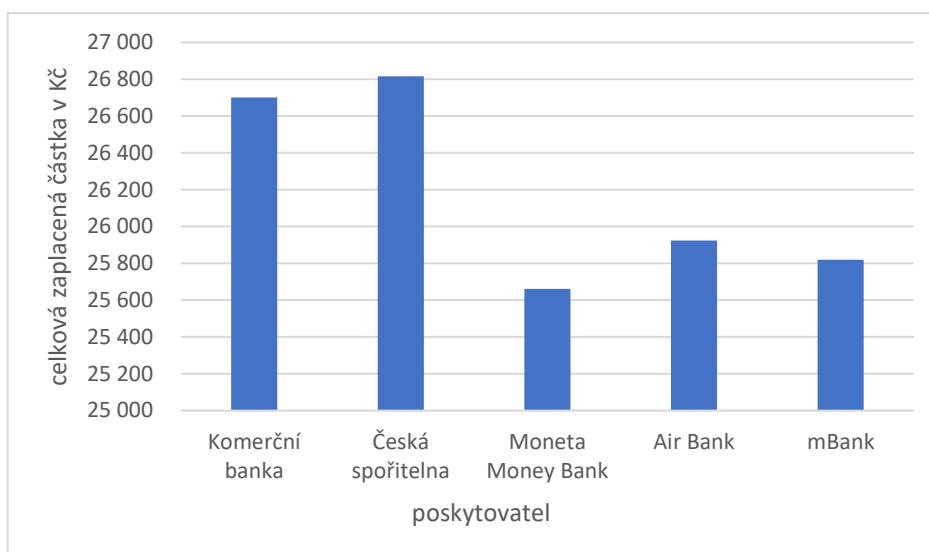
V této části práce se budeme věnovat porovnání zjištěných variant úvěru, a to obou reprezentativních příkladů. Nejdříve si porovnáme výsledky jednotlivých skupin poskytovatelů zvlášť, tedy srovnání bankovních poskytovatelů a srovnání nebankovních poskytovatelů. Zde budeme srovnávat nejen celkové ceny nabízených úvěrů, ale také výše úrokových sazeb a jejich změnu v rámci změny velikosti úvěru. Následovat bude celkové porovnání bankovních i nebankovních nabídek opět ve variantách celkových cen a úrokových sazeb.

4.1 Komparace úvěrů od bankovních poskytovatelů

Při porovnávání bankovních poskytovatelů lze na první pohled vidět, že se jednotlivé parametry úvěrů tolik neliší. Žádný z bankovních poskytovatelů si při online sjednání neúčtuje poplatky za zpracování. U všech variant se vykytovaly podobné hodnoty úrokových sazeb.

Celkové rozmezí úrokových sazeb u krátkodobých úvěrů se pohybovalo od 4,87 % do 11,99 %. Díky tomu se i celkové ceny úvěrů držely v lehce podobných hodnotách. Jak lze vidět na následujícím grafu č. 5 nejlépe vychází úvěr od Moneta Money Bank, u kterého činí celková zaplacená částka 25 661 Kč. V podobných hodnotách se pohybuje také mBank s celkovou částkou 25 819 Kč a Air Bank s 25 926 Kč. U těchto tří poskytovatelů celkové přeplacení úvěru nepřesahuje tisíc korun. Oproti tomu Komerční banka a Česká spořitelna požadují vyšší úrokovou sazbu, proto také dosahují vyšší ceny úvěru. Hodnoty mají ovšem obě společnosti velmi podobné. Krátkodobý úvěr od Komerční banky má celkovou zaplacenou částku 26 702 Kč a nejdražším krátkodobým úvěrem od bankovních poskytovatelů je tedy úvěr od České Spořitelny s celkovou částkou 26 816 Kč.

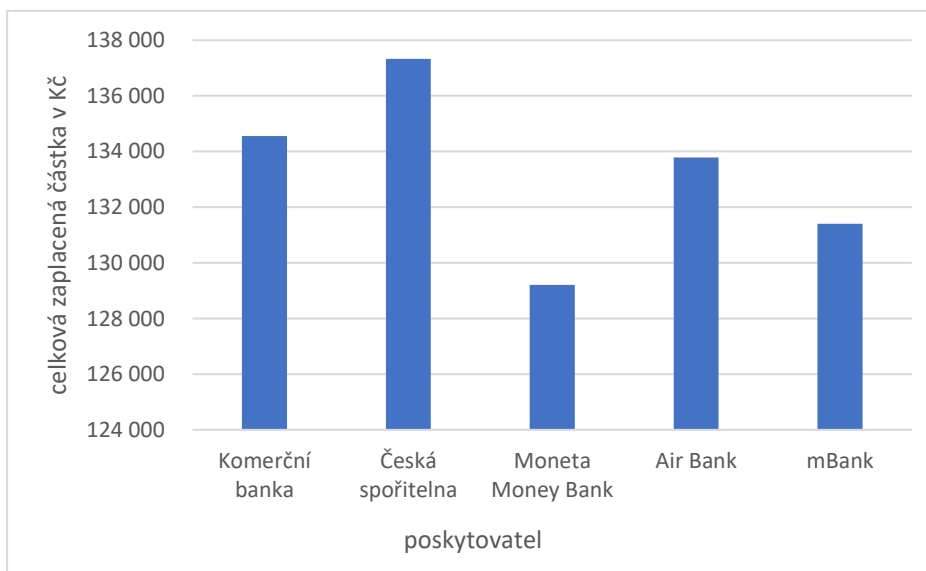
Obrázek 5: Celková zaplacená částka krátkodobého úvěru u bankovních poskytovatelů

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných dat

Následující graf č. 6 zobrazuje srovnání střednědobé varianty úvěrů podle celkové zaplacené částky. Lze vidět, že i jako v předchozím případě má nejlevnější úvěr Moneta Money Bank s celkovou zaplacenou částkou 129 204 Kč a nejdražší úvěr nabízí Česká spořitelna s celkovou částkou 137 324 Kč. Oproti předchozí variantě se tedy pořadí jednotlivých poskytovatelů vůbec nemění.

Obrázek 6: Celková zaplacená částka střednědobého úvěru u bankovních poskytovatelů

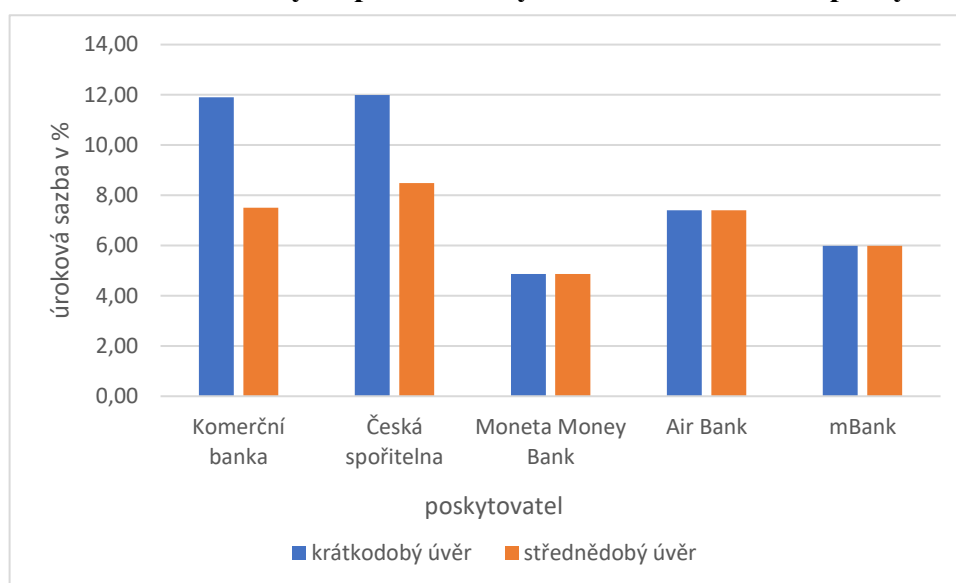

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných dat

Zajímavé je sledovat pohyb úrokových sazeb pro různé výše úvěru a jinou dobu splatnosti. Na grafu č. 7 můžeme vidět úrokové sazby bankovních poskytovatelů v případě krátkodobého a střednědobého úvěru. V případě AirBank, Moneta Money Bank a mBank zůstala úroková sazba stejná v obou reprezentativních příkladech. Stejně tak zůstala u všech těchto poskytovatelů i

stejná výše RPSN. Oproti tomu Komerční banka a Česká spořitelna v případě střednědobého úvěru nabízí mnohem nižší úrokové sazby než v případě varianty krátkodobého úvěrů. Jedná se o velký posun, hlavně u Komerční banky, kde se úroková sazba snížila o 4,4 procentního bodu a velmi se tak blíží úrokové sazbě Air Bank. Rozdíl mezi těmito dvěma úrokovými sazbami pak činí pouhých 0,1 procentního bodu. Česká spořitelna svůj posun úrokové sazby nemá tak velký jako Komerční banka, ale stále se jedná o výrazné snížení, konkrétně o 3,5 procentního bodu.

Obrázek 7: Úrokové sazby u spotřebitelských úvěrů bankovních poskytovatelů

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných dat

Díky tomuto srovnání lze vidět, že spotřebitelské úvěry jsou v případě bankovních poskytovatelů výhodnější u menších bank jako je právě AirBank, mBank a středních jako Moneta Money Bank. Nabízí výhodnější úrokové sazby a přelacení tak nedosahuje vysokých částek. V případě zájmu o krátkodobý úvěr od bankovního poskytovatele bych osobně volila variantu od Moneta Money Bank, která je při sjednání online bez poplatků a celkové přelacení se bude pohybovat v relativně nízkých částkách.

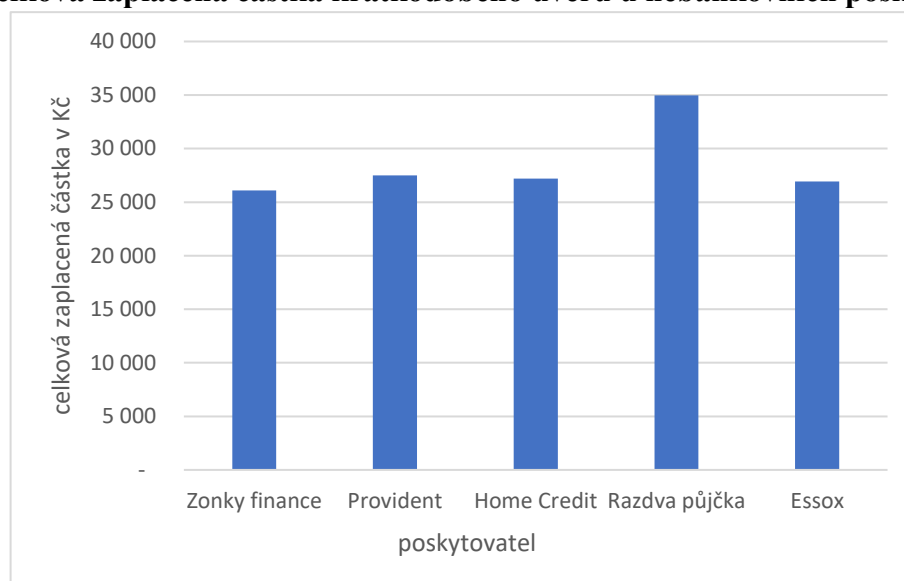
4.2 Komparace úvěrů od nebankovních poskytovatelů

U nebankovních poskytovatelů se dostáváme do mnohem širšího spektra úvěrových parametrů. Úrokové sazby si nejsou tak blízké jako bylo v případě bankovních poskytovatelů a liší se tu také rozpětí mezi úrokovou sazbou a RPSN.

Na grafu č. 8 můžeme vidět srovnání celkové zaplacené částky krátkodobých úvěrů. Zonky finance, Provident, Home Credit a Essox se pohybují v podobných hodnotách celkového

přepacení. Všechny tyto instituce nabízí krátkodobý úvěr s přepacením do 5 000 Kč. Největší odchylku má Razdva půjčka, kde hodnota přepacení činí 9 968 Kč.

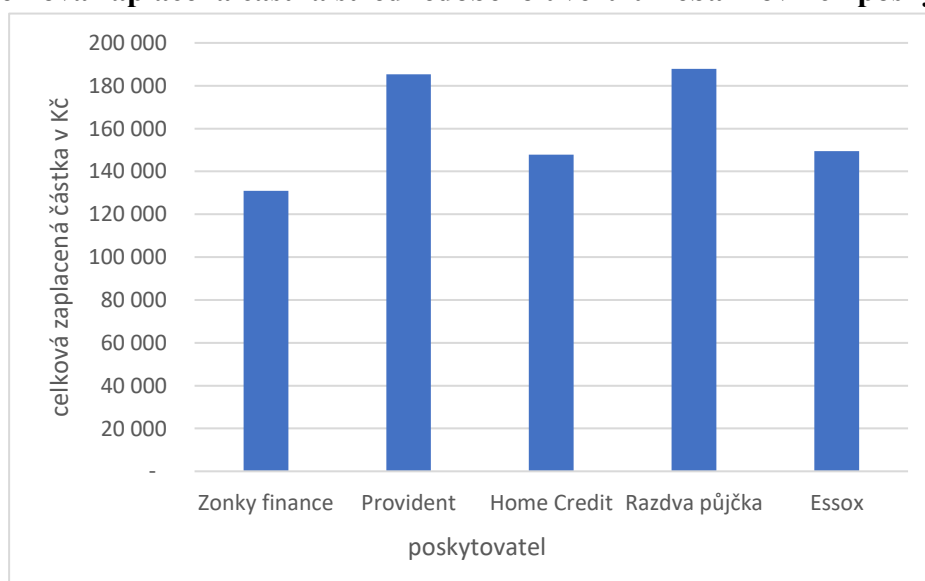
Obrázek 8: Celková zaplacená částka krátkodobého úvěru u nebankovních poskytovatelů

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných údajů

V případě střednědobých úvěrů, jak zobrazuje graf č. 9, se poměry přepacení výrazně změnilo hlavně v případě společnosti Provident. Díky využití výhodnější varianty pro nové klienty v předchozím srovnání se nyní jedná o velký nárůst a Provident se velmi přibližuje hodnotám úvěru od Razdva půjčka. Obě instituce tak spolu tvoří nejdražší varianty střednědobého úvěru z nabídky nebankovních poskytovatelů. Nejlevnější a nejvýhodnější možností je v tomto případě úvěr od Zonky finance s celkovou cenou úvěru 130 950 Kč. Rozdíl mezi nejlevnějším a nejdražším úvěrem tak u tohoto vzorového příkladu činí 56 970 Kč.

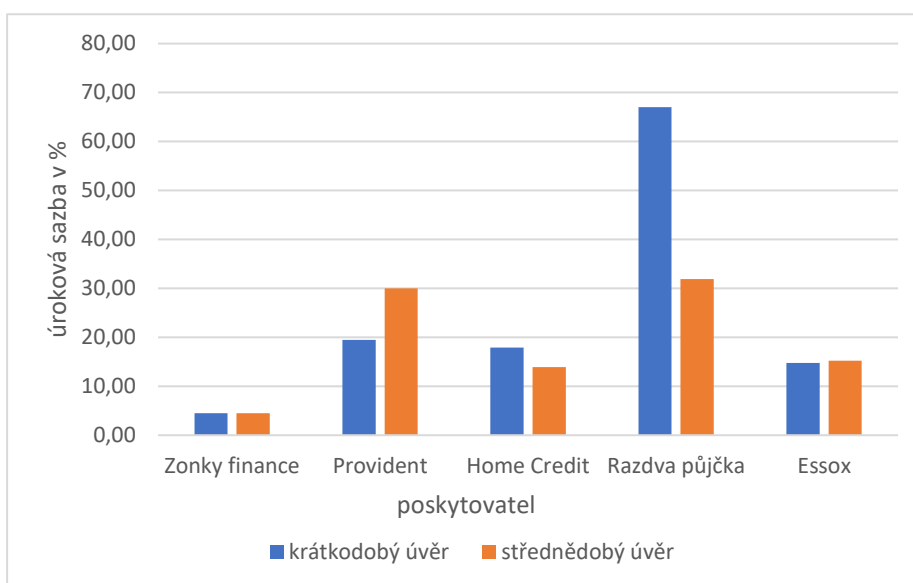
Obrázek 9: Celková zaplacená částka střednědobého úvěru u nebankovních poskytovatelů

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných dat

Jak již bylo zmíněno výše, rozmezí úrokových sazeb je u nebankovních poskytovatelů velmi velké. Tuto skutečnost nám zobrazuje následující graf č. 10. Můžeme tedy vidět, že rozmezí úrokových sazeb se zde pohybuje od 4,49 % do 66,99 %. Zaručeně nejvyšší úrokovou sazbu má nebankovní společnost Razdva půjčka. Úroková sazba dosahuje 66,99 % v případě krátkodobého úvěru. Při střednědobém úvěru je sice úroková sazba o dost nižší, konkrétně se jedná o hodnotu 31,91 %, i přesto ale tvoří nejvyšší hodnotu z celkových střednědobých variant úvěru.

Obrázek 10: Úrokové sazby u spotřebitelských úvěrů nebankovních poskytovatelů

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných dat

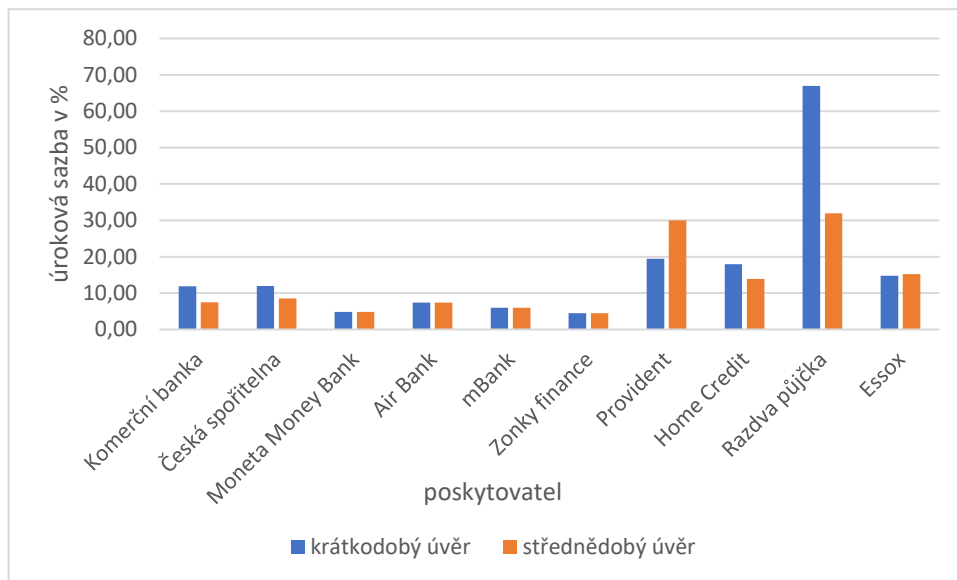
4.3 Celková komparace nabízených úvěrů

Pokud si porovnáme bankovní a nebankovní poskytovatele v případě podmínek pro získání úvěru, můžeme vidět změny pouze v případě několika bankovních poskytovatelů, kteří navíc kromě základních podmínek jako je trvalý pobyt a plnoletost, stanovují podmínky ohledně jiných dluhů. Například společnost mBank má v podmínkách nedlužit nic u této společnosti a navíc nebýt pozadu se splátkou u jakéhokoli jiného poskytovatele. Oproti tomu společnost Homecredit nevyžaduje žádné doložení příjmů. Výše příjmů se vyplní v úvěrové žádosti, čímž se klient zavazuje, že informace o výši jeho příjmu jsou pravdivé.

Při srovnání parametrů úvěru můžeme říci, že obecně se nižší úroková sazba nachází u střednědobých úvěrů. Společnosti potřebují vydělat z poskytnutých úvěrů a v případě krátkodobých úvěrů se zpravidla nejedná o velké částky, navíc doba úročení není dlouhá.

Kompenzace zde tedy přichází právě v podobě vyšší úrokové sazby a tím i vyšší RPSN, jak lze vidět na následujícím grafu č. 11.

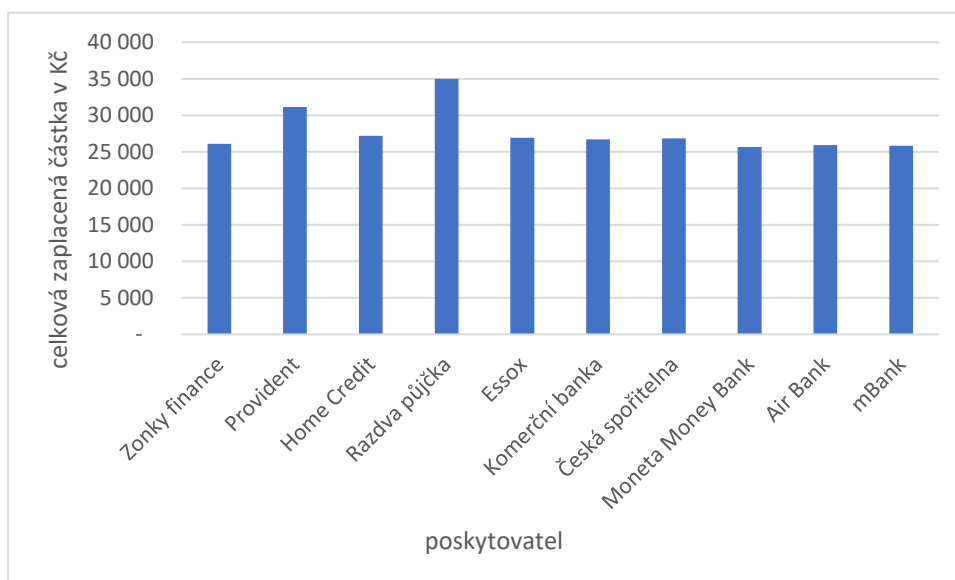
Obrázek 11: Celkové srovnání úrokových sazeb

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných dat

V porovnání celkových cen úvěrů u varianty krátkodobého úvěru, jak zobrazuje graf č. 12, lze vidět, že téměř všichni poskytovatelé se pohybují v podobných hodnotách, pouze 2 nebankovní poskytovatelé mají výrazně vyšší cenu.

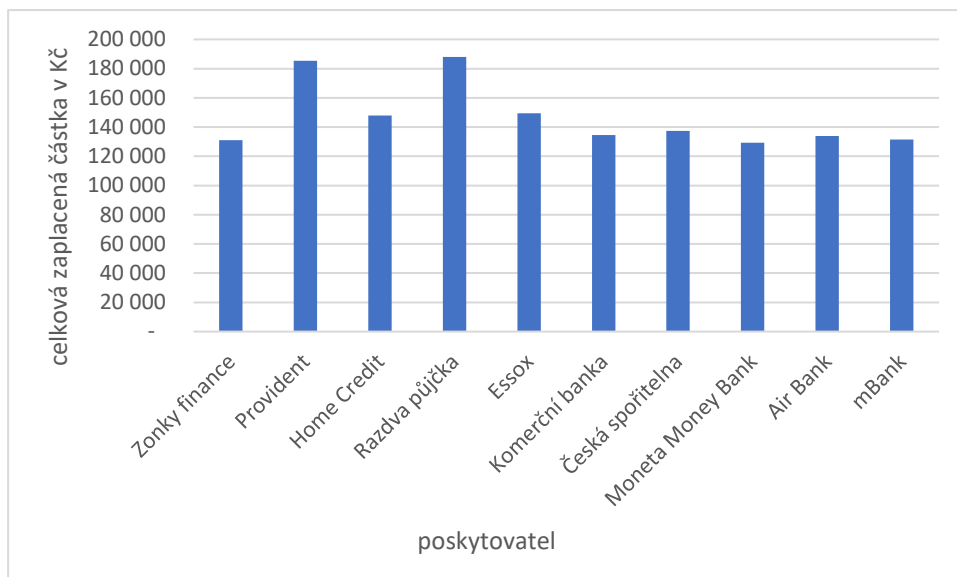
Obrázek 12: Celkové srovnání krátkodobých úvěrů

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných dat

Pokud porovnáme střednědobé varianty úvěrů, jak zobrazuje graf č. 13, pořadí poskytovatelů zůstává poměrně stejné. Největší nárůst lze sledovat pouze u poskytovatele Provident, který v tomto případě nabízí druhou nejvyšší úrokovou sazbu 30 %.

Obrázek 13: Celkové srovnání střednědobých úvěrů

Zdroj: vlastní zpracování dle zjištěných dat

V celkovém srovnání je nejlepším poskytovatelem spotřebitelských úvěrů společnost Moneta Money Bank, která jak v případě bankovních institucí, tak i celkově, má nejnižší úrokové sazby a tím i nejnižší celkové přeplacení úvěru. Druhou nejlepší variantou je úvěr od Zonky finance, který dosahuje lepších hodnot i než některé bankovní instituce. Díky prověřování úvěruschopnosti klientů a principu, na kterém Zonky funguje, nabízí opravdu nízké úrokové sazby a může být tak pro spoustu klientů první volbou při potřebě zvolit poskytovatele spotřebitelského úvěru. Na druhou stranu nejhorším úvěrem se jednoznačně jeví varianta od poskytovatele Razdva půjčka, která si díky snadnému vyřízení a rychlému připsání peněz přidává k úvěrům opravdu vysoké hodnoty úrokových sazeb i celkového RPSN.

ZÁVĚR

Spotřebitelské úvěry jsou úvěry poskytované klientům na nepodnikatelské účely. Využívají se zejména na nákup spotřebního zboží či financování konkrétních služeb. Tento typ úvěru upravuje zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru, který mimo samotné definice spotřebitelského úvěru řeší také, kdo může úvěr poskytovat či zprostředkovat. V tomto zákoně můžeme také najít konkrétní úpravu roční procentuální sazby nákladů včetně jejího výpočtu. Tato sazba vyjadřuje, o kolik procent navíc musí klient každý rok zaplatit. Kromě úrokové sazby v sobě skrývá i veškeré další poplatky a náklady spojené například se zpracováním úvěru, vedením úvěru či pojištěním schopnosti splácet. Díky tomuto ukazateli lze snáz porovnat výhodnost jednotlivých variant úvěrů. Česká národní banka stanovila tento ukazatel jako povinnou informaci v rámci ochrany spotřebitele.

Poskytovatele úvěrů můžeme podle zákona o spotřebitelském úvěru rozdělit na dvě základní skupiny. První skupinou jsou bankovní poskytovatelé, kam spadají banky a spořitelny a úvěrní družstva. Dohled nad těmito institucemi provádí Česká národní banka. Druhou skupinou jsou nebankovní instituce, které po splnění určitých podmínek získají licenci k poskytování spotřebitelských úvěrů pouze na dobu 5 let.

Nebankovní poskytovatelé mohou představovat jednodušší a rychlejší cestu pro získání potřebných peněz. Často to tak ovšem bývá na úkor úrokové sazby a celkového RPSN, které u nebankovních poskytovatelů bývají vyšší, v některých případech dokonce o několik desítek procent.

Cílem práce bylo porovnat podmínky poskytování spotřebitelských úvěrů v nabídce vybraných bank a nebankovních institucí v České republice. Pro dosažení tohoto cíle byly využity dvě případové studie. První případ byl krátkodobý úvěr se splatností 12 měsíců ve výši 25 000 Kč a druhá varianta byla varianta střednědobého úvěru ve výši 120 000 Kč a s dobou splatnosti 36 měsíců. Jednotlivé varianty byly vypočítány na základě online kalkulaček dostupných na webových stránkách jednotlivých poskytovatelů. U všech zkoumaných produktů jsem věnovala pozornost především výši úrokové sazby a výši RPSN. Dále jsem také u každého poskytovatele zjišťovala podmínky pro sjednání úvěru, které měly k dispozici také na webových stránkách. Bohužel někteří poskytovatelé mají tyto informace mnohem hůře zjistitelné než jiní.

Veškeré zjištěné informace jsem následně v poslední části práce porovnávala. Nejprve se jednalo o srovnání pouze bankovních poskytovatelů, kde se jednotlivé parametry úvěrů příliš mnoho nelišily. Úrokové sazby se pohybovaly ve zhruba stejných hodnotách, pouze Česká spořitelna

měla úrokovou sazbu a tím pádem i RPSN o něco vyšší. Jedná se tak o nejdražšího bankovního poskytovatele, a to i v případě střednědobé varianty úvěru.

U nebankovních poskytovatelů se provedlo stejné srovnání. Hodnoty úrokových sazeb jednotlivých poskytovatelů měly mezi sebou mnohem větší rozdíly než v případě bank. Rozdíl mezi nejnižší a nejvyšší úrokovou sazbou převyšoval 60 procentních bodů. Nejnižší úrokovou sazbu nabízí společnost Zonky finance, která by se mohla vyrovnat hned několika bankovním poskytovatelům. Na druhou stranu nejdražší úvěr nabízí společnost Razdva půjčka, která v případě krátkodobého úvěru požaduje úrokovou sazbu ve výši 66,99 %.

Nakonec jsem provedla ještě celkové srovnání bankovních i nebankovních poskytovatelů dohromady. Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru se ve většině případů nelišily, pouze někteří poskytovatelé mají nároky vyšší a někteří naopak mnohem nižší. Například v případě společnosti Home Credit, která na svých webových stránkách sama uvádí, že pro vyřízení žádosti o úvěr stačí pouze dva doklady totožnosti a případně povolení k trvalému pobytu, pokud se jedná o cizince. Žádné doložení příjmu, například v podobě potvrzení od zaměstnavatele, není třeba.

Po celkovém srovnání všech variant úvěrů se jako optimální produkt jeví Půjčka na cokoliv od Moneta Money Bank. Jedná se o bankovního poskytovatele, který má v podmínkách také přímo uvedenou bezdlužnost na FÚ a ČSSZ. Tento úvěr, ať už ve variantě krátkodobé či střednědobé, vyšel jako nejlevnější. Úroková sazba v obou variantách úvěru činí 4,87 % a RPSN 4,95 % v případě krátkodobého úvěru a 4,97 % u střednědobého. Společnost Moneta tak dostává svých slov uvedených na jejich webových stránkách, kde jejich půjčky propagují jako „nejlepší půjčku“. Jejich webové stránky jsou navíc velmi přehledné, snadno se dá na přímo na stránce zjistit výše jednotlivých poplatků včetně celkového sazebníku a také jednotlivé potřebné dokumenty ke stažení v případě sjednání na pobočce.

Osobně bych v případě zájmu o spotřebitelský úvěr doporučila spíše bankovního poskytovatele, konkrétně tedy Monetu Money Bank nejen kvůli nejvýhodnějšímu úvěru, ale také z důvodu transparentních informací, snadné orientace na webových stránkách a přísnějších podmínek, které snižují rizikovost, jak pro poskytovatele, tak pro samotného klienta. Pokud bych měla doporučit nebankovního poskytovatele, vybrala bych společnost Zonky finance. Její úrokové sazby jsou nižší než všech vybraných bankovních společností, pouze RPSN je vždy zhruba v rozmezí 0,5-1 procentní bod vyšší než samotná úroková sazba. Pokud by Zonky své poplatky a náklady spojené s půjčkou snížilo, mohlo by se stát nejvýhodnějším spotřebitelským úvěrem

na celém trhu. Sama společnost se zdá být velmi férová a osobně se mi líbí koncept, na kterém zakládá „lidé lidem“. Působí tak hned lépe mezi ostatními nebankovními poskytovateli.

V případě opačného doporučení, tedy úvěr, který bych nedoporučovala sjednávat, je jednoznačně u společnosti Razdva půjčka, která sice nabízí rychlé připsání peněz na účet, ale velikost RPSN a úrokové sazby je opravdu nadměrně vysoká. Samotné webové stránky také nepůsobí příliš dobrým dojmem. Pokud by klient hledal úvěr, u kterého získá půjčené peníze rychle, dalo by se najít spoustu jiných poskytovatelů, kteří nabízí tuto možnost a zároveň mají mnohem nižší sazby. Například společnost Moneta Money Bank nabízí také rychlé připsání peněz na účet. Od podpisu smlouvy se peníze připsou na účet již během 5 minut.

Spotřebitelské úvěry tedy mohou v určitých chvílích posloužit jako velmi dobrý produkt. Pokud se tedy spotřebitel pro úvěr rozhodne, měl by pečlivě srovnat jednotlivé poskytovatele a zaměřit se především na hodnoty RPSN a celkové ceny úvěrů.

POUŽITÁ LITERATURA

AirBank. airbank.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.airbank.cz/produkty/pujcka/>

ARAD SYSTÉM ČASOVÝCH ŘAD. Česká národní banka. cnb.cz [online]. cit. [2024-02-25]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/arad/#/cs/search/poskytnut%C3%A9%20%C3%BAv%C4%9Bry>

BOHANESOVÁ, Eva. *Finanční gramotnost*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018. ISBN 978-80-244-5397-2.

CO JE UKAZATEL RPSN? Česká národní banka. cnb.cz [online]. cit. [2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/ochrana-spotrebitele/rpsn/>

CO JE ÚROKOVÁ SAZBA? Moneta Money Bank. moneta.cz [online]. cit. [2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/slovník-pojmu/detail/co-je-urokova-sazba>

ČERNOHORSKÝ, Jan. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-2215-8.

DEGRESIVNÍ SPLÁCENÍ. Raiffeisen stavební spořitelna. rsts.cz [online]. cit. [2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.rsts.cz/slovníček-degresivni-splaceni>

FIXACE. Komerční banka. kb.cz [online]. cit. [2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/podpora/slovník/vyrazy-zacinajici-na-f/fixace>

FIXACE HYPOTÉKY OD A DO Z. Česká spořitelna. csas.cz [online]. cit. [2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/blog/bydleni/fixace-hypoteky-od-a-do-z>

FIXNÍ SAZBA. Česká bankovní asociace. cbaonline.cz [online]. cit. [2024-02-18]. Dostupné z: <https://cbaonline.cz/fixni-sazba>

JAK VYPOČÍTAT RPSN. Gepard hypoteční specialista. gpf.cz [online]. cit. [2024-03-15]. Dostupné z: <https://www.gpf.cz/jak-vypocitat-rpsn-rocni-procentni-sazba-nakladu>

KALKULAČKA K FLEXIBILNÍ PŮJČCE. Home Credit. homecredit.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: https://www.homecredit.cz/pujcky#kalkulacka_pujcka

KDO JSME. Česká leasingová a finanční asociace. clfa.cz [online]. cit. [2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/o-nas/kdo-jsme>

LICENCOVÁNÍ. Česká národní banka. cnb.cz [online]. cit. [2024-02-10]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/vykon-dohledu/postaveni-dohledu/dohled-nad-uverovymi-institucemi/licencovani/>

MÁLEK, Petr, Gabriela OŠKRDALOVÁ a Petr VALOUCH. *Osobní finance*. 1. vyd. Brno: ESF MU, Brno, 2010. ISBN 978-80-210-5157-7.

MPŮJČKA. mBank. mbank.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.mbank.cz/osobni/uvery/mpujcka/>

- OPRÁVNĚNÍ K ČINNOSTI. Ministerstvo financí České republiky. mfc.cz [online]. cit. [2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.mfc.cz/cs/financni-trh/spotrebitelske-uvery/spotrebitelsky-uver/opravneni-k-cinnosti#2>
- OSOBNÍ PŮJČKA. Komerční banka. kb.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/obcane/pujcky/pujcka>
- PŮJČKA. Česká spořitelna. csas.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/osobni-finance/pujcky/pujcka>
- PŮJČKA. Zonky finance. zonky.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.zonky.cz/pujcka/>
- PŮJČKA NA COKOLIV. Moneta Money Bank. moneta.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/pujcky-a-uvery/pujcka-na-cokoliv>
- PŮJČKA PROVIDENT. Provident. provident.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.provident.cz/pujcky/pujcka-provident>
- RAZDVA PŮJČKA. razdvapujcka.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.razdvapujcka.cz/>
- REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy: učebnice s programem na generování cvičných testů*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5871-8.
- REVENDA, Zbyněk, Martin MANDEL, Jan KODERA, Petr MUSÍLEK a Petr DVOŘÁK. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Sedmé přepracované vydání. Jesenice: Ekopress, 2023. ISBN 978-80-87865-84-2.
- RPSN VÝPOČET. Měšec.cz. mesec.cz [online]. cit. [2024-04-02]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/financni-portal/ucty/rpsn-vypocet/>
- SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚR. Česká národní banka. cnb.cz [online]. cit. [2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/ochrana-spotrebitele/spotrebitelsky-uver/>
- STATISTIKY ČLFA (2016-2023). Česká leasingová a finanční asociace. clfa.cz [online]. cit. [2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/statistiky/informace-o-trhu/statistiky-clfa-2016-2023>
- VARIABILNÍ VERSUS FIXNÍ ÚROKOVÁ SAZBA. REMAX Pro. remax.cz [online]. cit. [2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.remaxpro.cz/variabilni-promenliva-versus-fixni-pevna-urokova-sazba/>
- ZÁKLADNÍ INFORMACE. Spotřebitelské úvěry. Ministerstvo financí České republiky. mfc.cz [online]. cit. [2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.mfc.cz/cs/financni-trh/spotrebitelske-uvery/zakladni-informace>
- ZÁKON Č. 257/2016 SB. Zákon o spotřebitelském úvěru. zakonyprolidi.cz [online]. cit. [2024-02-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-257>
- ZPŮSOB SPLÁCENÍ. Srovnejto.cz. srovnejto.cz [online]. cit. [2024-03-02]. Dostupné z: <https://www.srovnejto.cz/slovník-pojmu/pujcky-a-uvery/zpusob-splaceni/>

